

Udržet k smrti, žádný důchod. „Cíl vlády.“ A ještě něco navíc ... říká ekonomka Švihlíková

- CZ24 News | 16. února 2023

ČESKO: „Hlavní cíl vlády je šetřit na důchodcích a nedat jim buď nic, protože se udřou k smrti, nebo jim důchod maximálně snížit,“ říká ekonomka Ilona Švihlíková ke zvýšení věku pro odchod do důchodu. Zároveň varuje, že lidé před důchodem budou navíc často nemocní a nezaměstnatelní.

Na množství seniorů připadá stále menší počet aktivních lidí, takže vláda hledá způsoby, jak peníze vyrovnat. Ministerstvo práce a sociálních věcí v čele s Marianem Jurečkou (KDU-ČSL) chce opět zvýšit věk pro odchod do důchodu - na 68 let. Bude tak nejvyšší v Evropě. Jak se vám toto řešení zamlouvá?

To víte, že nezamlouvá. Za prvé, to není žádná reforma, to je svévolné upravení jednoho parametru. Kde je analýza stavu a vývoje střední délky dožití? Kde je vzato v úvahu to, že už lidé po šedesátce se potýkají s vážnými zdravotními problémy, kde je analýza trhu práce, kde jsou diskriminováni lidé 50+? Je patrné, že vládě jde o to, aby důchody snížila, jak jen může. Pokud by byl tento parametr schválen, tak se důchody masivně sníží - lidé budou v předdůchodové době nemocní, nezaměstnaní a často nezaměstnatelní.

V případě schválení to bude znamenat, že senioři stráví odpočinkem po celoživotní práci průměrně sedm až deset let - vzhledem k průměrnému věku dožití. Stačí to?

Je patrné, že hlavní cíl vlády je šetřit na důchodcích a nedat jim buď nic, protože se udřou k smrti, nebo jim důchod maximálně snížit.

Na jak dlouho takový krok pomůže?

Problém důchodů je celkově vzato problém budoucího bohatství společnosti - to, co v ní bude vytvořeno a jak bude toto bohatství v rámci společnosti přerozděleno. To si každá společnost musí vyřešit, omezovat takovýto problém jen na parametr věku je hloupé, nezodpovědné a je to krok fatálně ohrožující sociální smír v zemi.

Množství aktivních lidí také souvisí s porodností, což znamená plánování strategie a kroky pro budoucnost. Jak se podle vás pětikoalici daří motivovat Čechy k tomu, mít rodinu?

To je velmi patřičná připomínka. Co dělá vláda pro mladé lidi? Na vlastní bydlení mít nebudou a nájem je právně spojen se značnou nejistotou. Do toho přibývá věcí, na které by si mladí měli spořit, a z čeho asi tak? Z mezd, které divergují od vyspělejších zemí?

Jak by taková podpora měla vypadat podle vás?

Je to několik spojených okruhů, které se týkají celoživotního vzdělávání, fungující ekonomiky, která není chorobně závislá na nízkých mzdách, a podpory bydlení, ať už obecního či družstevního.

A jak se to dařilo expremiérovi Andreji Babišovi (ANO)?

Pozitivně bych hodnotila vývoj na trhu práce, ale otázka dostupnosti bydlení zůstává velkým nedořešeným úkolem.

Pětikoalice ODS, KDU-ČSL, TOP 09, STAN a Pirátů tvrdí, že se změna věku odchodu do důchodu bude týkat lidí starších 40 a 45 let, avšak někteří varují, že to zdaleka není pravda a zahrnutí budou i šedesátiletí obyvatelé. Jaké máte informace vy?

Určitě nemám lepší než vy. Je to další příklad amatérismu vlády.

Vše, o čem tu mluvíme, souvisí s důchodovou reformou, na kterou Češi čekají už desítky let a stále se nedaří. Čím to podle vás je? Nemají politici odvahu udělat nepopulární kroky?

Velká očekávání jednoho bombastického kroku nejsou namístě. Je lepší činit postupné kroky. Doporučovala bych podívat se na systém, jak funguje dnes, a učinit následující: oddělit důchodový účet, podívat se na OSVČ a dohodáře, kde je dlouhodobě velký problém, a také narovnat nespravedlnost týkající se dnes pracujících důchodců. Jednoduše nejprve analýza stavu a náprava očividných deformací.

Přes systém pojištění by se neměly podle mě řešit některé jiné situace, například výchovné, to by mělo být začleněno v systému sociálních dávek.

O změnách se hovoří i v rámci valorizace důchodů. Někdo se domnívá, že je valorizace příliš štědrá, jiní zase, že na růstu důchodů je nespravedlivé procentuální navýšení, které více přidává už těm, kdo vyšší důchod dostávají. Jaký způsob byste volila vy?

Především zachovat valorizační vzorec. Senioři mají vyšší míru inflace než průměrná domácnost a dotýká se jich velmi silně, od léků po energie a potraviny.

Dále je potřeba se podívat na to, které skupiny se dostávají do sociálních problémů, nejvíce to budou osaměle žijící seniorky. Mohu to řešit tím, že více zvýším nízké důchody, což ale půjde proti principu zásluhovosti. Nebo přes sociální dávkový systém. Pro mě je ale klíčové to, že vláda nevyužívá nástroje, které má k dispozici v boji proti vysoké inflaci a deformacím na trhu. Absolutně to ignoruje, nechává to do ekonomiky protéct. Téměř bez povšimnutí se zvýšily prognózy inflace na tento rok jak u Ministerstva financí, tak u České národní banky. Je vždy lepší řešit příčiny než následky.

[ZDROJ](#)